

Memòria anual de la Comissió Andorrana de Seguiment de l'Estatut de l'Artista 2024-2025

Període: juliol del 2024 – juliol del 2025

1. Constitució de la Comissió

La Comissió Andorrana de Seguiment de l'Estatut de l'Artista es va constituir el 4 de juliol del 2024, d'acord amb la disposició final cinquena de la Llei 46/2022, del 22 de desembre, de l'Estatut de l'Artista del Principat d'Andorra, un cop aprovat el Reglament corresponent (Decret 66/2024, del 14-2-2024).

La sessió constitutiva, celebrada a la seu del Ministeri de Cultura, Joventut i Esports, va servir per formalitzar la composició de la Comissió, integrada pels membres següents:

- Representants del ministeri encarregat de la cultura: Joan-Marc Joval Picado (president), Eva Arasa Altimira.
- Representant del ministeri encarregat de l'economia i del ministeri encarregat del treball: Francesc Puigdemassa Just.
- Representant del ministeri encarregat de les finances: Alexandre Garcia Rodrigues.
- Representant de la CASS: Josep Escoriza Martínez.
- Artistes independents: Juli Fernández Blasi, Juan Manuel Casero Ortiz.
- Representant de la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra: Lluís Casahuga Torregrossa.

La presidència de la Comissió recau en Joan-Marc Joval Picado, representant del Ministeri de Cultura, d'acord amb l'article 4.3 de la Llei.

2. Activitat de la Comissió

Durant aquest primer any de funcionament, la Comissió ha celebrat quatre reunions presencials:

- 4 de juliol del 2024: sessió de constitució.
- 19 de desembre del 2024: retorn de la reunió informativa amb col·lectius artístics i anàlisi i aprovació de sol·licituds d'acreditació.

- 19 de març del 2025: sessió ordinària de seguiment dels treballs jurídics i anàlisi i aprovació de sol·licituds d'acreditació.
- 1 de juliol del 2025: sessió ordinària de seguiment dels treballs jurídics, anàlisi i aprovació de sol·licituds d'acreditació i aprovació de la memòria anual.

A més, la Comissió ha efectuat dos acreditacions d'artistes professionals per via telemàtica (11 d'abril i 5 de juny del 2025), d'acord el que estableix l'article 4.4 del Reglament de l'Estatut de l'Artista, que permet aquest mecanisme, amb una aprovació de les sol·licituds per majoria simple, emesa per correu electrònic, amb l'objectiu d'agilitzar el procediment.

3. Reunió informativa amb els col·lectius artístics

El 21 d'octubre del 2024, es va celebrar una reunió oberta amb col·lectius artístics per presentar la Llei de l'Estatut de l'Artista del Principat d'Andorra, el Reglament de l'Estatut de l'Artista i la Llei 11/2023, del 30 de gener, de mesures per als treballadors per compte propi. Es va sol·licitar als participants que traslladessin propostes de millora, que van ser recollides i sintetitzades.

4. Propostes dels artistes i col·lectius artístics

Les aportacions rebudes per part dels artistes van assenyalar diversos punts crítics:

- **Reconeixement professional:** establir criteris més amplis i objectivables, més enllà del criteri econòmic, per a l'acreditació dels artistes.
- **Intermitència laboral i precarietat:** establir sistemes de protecció social específics.
- **Fiscalitat i cotització:** flexibilitzar el règim de cotitzacions a la CASS.
- **Contractació:** evitar la competència deslleial i promoure la contractació d'artistes locals.
- **Associacionisme:** proposta d'associació única i plataforma digital compartida.
- **Remuneració justa:** establir graelles i criteris objectius.
- **Promoció exterior:** suport institucional estable i estratègies d'exportació cultural.
- **Formació:** mentoria i reconeixement del treball artístic en l'àmbit local.

5. Treballs en curs

Després d'una primera anàlisi de la normativa vigent, i en resposta a les necessitats plantejades pels artistes, la Comissió ha iniciat, amb un despatx d'advocats extern, una proposta de modificació legislativa que incideix, entre altres, en els aspectes següents:

- Revisió dels requisits per a l'acreditació professional.
- Possibilitat d'una relació especial amb la CASS, que tingui en compte, entre d'altres, la intermitència inherent a l'activitat artística.
- Encaix amb la Llei de comerç i la Llei de la funció pública.

S'han mantingut reunions i contactes amb la CASS, la Secretaria d'Estat d'Economia, Habitatge i Treball, i la Secretaria d'Estat de Funció Pública.

6. Acreditació d'artistes professionals

Fins a l'1 de juliol del 2025, un total de nou artistes professionals han estat acreditats:

- 2 de l'àmbit de la música.
- 2 de les arts escèniques.
- 2 de l'art del tatuatge.
- 1 de màgia i espectacle.
- 1 de joieria artística.
- 1 de les arts plàstiques.

7. Disposicions finals de la Llei

S'ha valorat l'estat d'implementació de les disposicions finals de la Llei de l'Estatut de l'Artista:

- L'estudi per a una cotització reduïda s'ha recuperat com a part del treball actual de modificació legislativa (disposició final sisena).
- El règim d'assegurança privada està en estudi com a part del treball actual de modificació legislativa (disposició final setena).
- El carnet ATA, després de la informació presentada pel Departament de Tributs i de Fronteres, es considera l'instrument més àgil i econòmic per a la circulació temporal de mercaderies (disposició final vuitena).

– El Cens d'artistes es regularà un cop s'aprovin els nous requisits d'acreditació per als artistes professionals, tenint en compte que aquest Cens és independent del Registre d'artistes professionals acreditats, però que són dos figures que es complementen (disposició final novena).

8. El carnet ATA per a la circulació temporal de mercaderies

El carnet ATA permet l'exportació i la importació temporal de mercaderies per a finalitats culturals. Està regulat per convenis internacionals ratificats per Andorra i gestionat per la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, que actua com a organisme garant davant de la Duana.

És aplicable a:

- Exposicions, congressos i fires.
- Materials professionals i artístics.
- Objectes d'ús personal o cultural.
- Altres usos reconeguts pels annexos B1, B2, B3, B5, B6, B7 i B9.

La seva validesa és d'un any i permet múltiples viatges sense costos addicionals, i facilita així la mobilitat internacional dels artistes andorrans.

[vegeu *document annex*]

9. Conclusions

En aquest primer any, la Comissió:

- Ha formalitzat la seva constitució i celebrat quatre reunions presencials.
- S'ha reunit i ha recollit propostes dels col·lectius artístics.
- Ha iniciat una proposta de modificació legislativa amb el suport d'un despatx d'advocats extern.
- Ha acreditat nou artistes professionals.
- Ha estudiat i validat el carnet ATA com a instrument per a la circulació temporal de mercaderies.

Amb aquesta memòria, aprovada en la reunió del dia 1 de juliol del 2025, la Comissió Andorrana de Seguiment de l'Estatut de l'Artista referma el seu compromís amb la consolidació d'un marc normatiu i institucional que garanteixi als artistes el reconeixement que mereixen, el suport necessari per dur a terme la seva activitat i la protecció social adequada.

Encamp, 1 de juliol del 2025

Joan-Marc Joval

President de la Comissió Andorrana de Seguiment de l'Estatut de l'Artista